

terhek meghatározása és mértéke a parlament kezéből a kormányzat kezébe, vagy a parlamenti nyilvánosság nélküli bizottságokban intéztetik és állapíttatik meg. Vannak kérdések, amelyek állandóan ujjak maradnak, bármilyen elcsépelteknek is tetszenek. Ilyen a pénzügyi jog terén az alkotmányosság rendszerére való örökös utalás. Takács előtt is ez a gondolat lebegtetett, amikor a közjogi kötelmét megkonstruálja.

Takács könyvében analitikus fejtegetésekből indul ki, s ezeket rendszerének tengelyévé kívánja tenni. Bennünket a pénzügyi jog kérdéseinek megismerésénél elméleti magasságokba visz, amelyekbe ha követjük őt, sokszor találkozunk ködfoszlanókkal, de ha a köd eltűnik, olyan kilátás és széles perspektíva mutatkozik, amelyekért érdemes volt őt a magasba követni.

Dr. Zerkowitz Zsigmond.

Le droit économique, branche indépendante de la science juridique, sa nature, son contenu, son système. Dr. harasztosi Király Ferenc tanulmánya. A Polgári Jog mult számában ismertettük a Francois Gény francia jogtudós tiszteletére megjelent háromkötetes jogi munkát a jog forrásairól. Örömmel említjük meg, hogy e kiváló tudósok által írt gyűjteményes műben a már említett Kuncz Ödön egyetemi tanár értekezésén kívül, még egy ismert magyar jogi írónak, harasztosi Király Ferencnek fenti című tanulmánya is megjelent. Szerző, aki a gazdasági jognak kitűnő művelője, kinek nemrég jelent meg a kartellekről szóló terjedelmes, kimerítő munkája, a gazdasági jog szerepét és elhelyezkedését a jogágak között fejtegeti. A szabad gazdálkodásról a szervezett gazdasági életre való áttérés a jogtudományt, mely a gazdasági élet függvénye is, lényegesen átalakította. A termelés és forgalom szabályozása számos új jogszabály alkotására adott alkalmat. E joganyag központjában a vállalat fogalma áll. Ez a joganyag tágabb a kereskedelmi jog területénél, számos magánjogi, sőt közigazgatási és közjogi szabályt is foglal magában. A gazdasági jog tehát egy külön önálló joganyag, de emellett egy jogi módszer, mely a jogot nem a régi fogalmi jogtudomány módjára, hanem a gazdasági élet függvényeként vizsgálja.

Dr. Nékám Sándor: Az Északamerikai Egyesült Államok büntető igazságszolgáltatásának fogyatékoságai (Angyal szeminárium kiadványai Budapest 1936.). A szerény című könyv tartalma az északamerikai jogtörténet jellegzetes korszakainak tömör jellemzése, melyből a szerző szemléletes módon következtetve állapítja meg az északamerikai büntetőjog jellemző sajátosságait.

Az északamerikai jogrendszert megismerni nem könnyű feladat. Nem csak azért, mert a hatásköri kérdések, a bíróság szervezete és eljárási szabályai a politikai hatalom sokszoros megosztása és az önálló helyi kormányzatok össz munkára való képtelensége folytán csak hosszas helyszíni tanulmányok alapján sajátíthatók el, és akkor sem jelentkeznek egységes egészként, hanem azért is, mert a szerző megállapítása szerint az

egységes amerikai szellem még mindig csupán kialakulóban van és még ma is igen távol van attól az egyöntetűségtől, amit egy európai államnál akaratlanul is természetesnek veszünk.

A polgári jog terén az angol jog, ezzel együtt pedig ennek alap gondolatai és szelleme maradt az amerikai jog éltető eleme, úgy, hogy nemcsak konkrét jogi tartalom szempontjából, de még inkább céljai és eszméi tekintetében az amerikai jog az angol jognak közvetlen folytatása lett.

Ezzel szemben a büntető jog önállóbban fejlődött Amerikában, bár az amerikai büntető jogot sem lehet még mai formájában sem az angol jogfejlődés ismerete nélkül megérteni. E gondolatirányok nyomán ismerteti a szerző az angol territórialista felfogás s a Habeas Corpus amerikai alkalmazásának igazságszolgáltatást kijátszó hatását, a Justices in Eyre és Justices of the Peace angol intézményeinek az amerikai jogfejlődésben való késleltető szerepét és az angol magánvád rendszer maradványait, mint az amerikai igazságszolgáltatás állandó kekékkötőjét.

Majd az 1603-ban megindult és a 18. század végén nekilendült önálló fejlődés szakaszait ismerteti a pioneer szellem patriarchalis és a „jogászi” gondolkodástól idegenkedő jogalkotás, az esküdtek hatalmának fejlődését és a pioneer erkölcsi szemlélet szembetalálkozását az új társadalmi és gazdasági rend világfelfogásával. Foglalkozik az utolsó 50 év jellemző eseményeivel, Amerika eliparosodásával és a városok fejlődésével, a bevándorlással és ezek hatásával a jogfejlődésre, a vidék és város közötti ellentétekkel, a politikai életviszonyok hatásával, a törvény belső erejének meggyöngyülésével. Részletesen tárgyalja az egyes intézményeket, a közbíró, a rendőrség, a bíróság, az ügyvédség szerepét, a jogi oktatást.

Mindez szép magyar nyelven, bőséges és az amerikai jogéletet jellemző adatokkal és esetekkel megvilágítva mindvégig érdekesen, sőt érdekfeszítően és a mondanivaló oly választékos kritikájával, hogy a 60 oldalas könyv elolvasása plasztikusan tár fel sok mindent, ami eddig homályosnak vagy ismeretlennek tűnt. Ez a könyv minden jogászt érdekel. *dr. P—ő.*

A Tébekönyvtár kiadásában jelent meg **dr. Borsos Endre** kir. közigazgatási bírónak **Budapest székesfőváros lakásbérleti szabályrendelete** című könyve. Az illusztris szerző, aki több, mint egy évtizeden keresztül volt vezetője a népjóléti miniszterium lakásügyi osztályának, művében a lakásbérleti szabályrendeletnek rendkívül alapos és értékes kommentárját nyújtja. A mű az egyes rendelkezések éles jogászi megvilágítása mellett az elméleti vagy gyakorlati szempontból hasonló rendelkezések összefoglalását, valamint a bírói gyakorlat kiemelt ismertetését is tartalmazza.